

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogal-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szervezkedés ideje.

Zombor, 1899. július 31.

Egy félszázad előtt, a negyvennyolcadiki események alkalmával megszüntettük a rendi alkotmányt és kiváltságokat, a céheket, az osztályokat és azt kívántuk, hogy az individualizmus és egyenlőség alapján álljon mindenki és a szabadság oltalma alatt boldoguljon.

Ötven évi fejlődés után ott találjuk magunkat, hogy az egyes rétegek szervezkedni kezdenek. A szabadság uralma alatt az erős még erősebb lett, a gyöngye pedig alábra került. Beláttuk, hogy ezen csak a szervezkedés segíthet.

Uj szervezetek létesültek. Nem arról van szó, hogy a régieket restauráljuk, hanem arról, hogy a változott viszonyoknak megfelelő újakat hozunk létre.

Mindenütt azt találjuk, hogy elsőnek szervezkedett a töke, az után szervezkedtek a kereskedők. A szervezkedés erejével eléri azt, hogy a börtét dominálják, a midőn az árakat megállapítják és maguk irányítják az árak alakulását.

Szervezkedett a közvetítő kereskedés is, nem azért, hogy csupán adjon és vegyen, mint régen, hanem, hogy az árakat a maga előnyére alakítsa. Az iparnál megteremtik a kartelt a cukor, vas, petrolium és szénre nézve. Mindenütt a kartellel, a szervezkedéssel találkozunk.

A hogy ezek szervezkednek, épen úgy szervezkednie kell a népek is.

A földbirtokosnak a maga érdeke szerint a hitel rendezésére, a munkásügyeknek előmozdítására, a gabonának és minden anyagnak értékesítésére szervezkedni kötelessége, egy szóval szervezkedjék a föld mivelője úgy, mint az ipar és a töke tulajdonosa.

Várható, hogy ép úgy szervezkedni fog a fogyasztás is, mert meg kell neki is védeni magát az eladó esetleges túlzásai ellen.

Egyszóval azt látjuk, hogy a fejlődés menete az, hogy a tőkénél, a földbirtokosnál, a munkásnál, a fogyasztónál mindenütt szervezetek létesülnek.

Ezeknek helyes kifejtése a mai korszak feladata. E feladat megoldása tehát a szövetezekben rejlik, nem is annyira az anyagi boldogulásban, hanem sokkal inkább az erkölcsi hatásban, a melyet az anyagi függetlenség, a felelősség érzete, a kölcsönös ellenőrzés, a közbecsülés fokozódása magával hoz.

Sajnos azonban, de a társadalom az eszme fontosságát még mindenütt nem értette át és míg helyenként dicséretes buzgalommal dolgoznak, máshol, nagy vidékeken még teljes az apathia.

Közönségünket a szövetezeket eszmével szemben bizalmatlanná az a tapasztalat is hangolja, hogy a régebbi fogyasztási szövetezeket működésben nem érvényesült mindig a tagok érdeke, annál inkább a kezelők. Ez azonban oly fekély, melyet az erős szervezet maga fog kivetni magából.

Ez a bizalmatlanság szorosan összefügg az általános erkölcsi hanyatlással és az abból folyó korrupcióval. Szinte szálló igévé lett, hogy nálunk eladó minden és mindenki, csak az árt szabják meg okosan. Az oktalan fényűzés, a túlköltekezés és a műveltebb osztályok henye életmódja okozta azt, hogy az élvezetek megszerzése és a megszokott fényes életmód fentartása egyre többeket csábított elveik áruba bocsátására és a bűn útjára.

Szerencsére ma már fakadoznak fel a kelevények mindenütt s remélni lehet, hogy az iskolák közreműködésével a közélet és társadalom megtisztulását.

A társadalomban ma még elharapózott, de már csökkenni kezdő léhaságot az okszerű, józan iskolai nevelés irthhatja ki teljesen az ifjabb nemzedékekből, mert maga a társadalom erre nem ad példát. A társadalom léhasága legjesebben a játékszenvedélyben nyilvánul. Munka nélkül, olcsó szerrel jutni izgalomhoz, élvezethez és főképp pénzhez, ez hajtja az adósságban uszó gavallért, a mesterlegényt és a gimnázistát a totalizatórhöz, ez adja a kártyát a férfiak, sőt már az asszonyok

kezébe is és közvetve sokszor ez okozza a sikasztásokat és anyagi bukásokat.

Mindezekkel szemben a társadalom nem elég erős, mert léha maga is, erkölcsi kodexe nincs és úgy az ellene vétőket sincs ereje bojkottálni. Míg egy golyóváltás minden erkölcsi botlást jövatesz, addig a társadalom erkölcsi megújodását várni nem lehet.

R. U.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi augusztus hó 1-én a vármegyei székház nagyertermében rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a törvényhatósági bizottság tagjai csekély számban jelentek meg. Báró Vojnits István főispán a megjelenésben akadályozva lévén, a rendkívüli közgyűlésen Karácson Gyula alispán elnökölt.

Karácson Gyula alispán a megjelent lelkes éljenzése közepett az elnöki széket elfoglalván, üdvözli a megjelent bizottsági tagokat és a közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésével Vojnits István vármegyei főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Bertolino Sándor tb. főjegyzőt bizza meg és a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja ki. Tárgyalás alá kerültek ezután a következő ügyek, amelyekre vonatkozólag az állandó választmány javaslatai egyhangulag határozattá váltak.

Földmivélsügyi miniszteri rendelet a köztenyésztesre szánt magánmének megvizsgálása tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában. — A miniszteri rendeletnek megfelelőleg módosították.

Sopron vármegye közönségének az országgyűlés képviselőházához intézett felirata, a rohamosan terjedő borhamisítás megállítás tárgyában, melyet pártolás végett közöl. — Tudomásul vétetik.

A vármegye közönsége által a Ludovica-akadémiánál és honvédfőreáliskolánál létesített két alapítványi hely köztül az 1899—1900-ik tanévtől kezdődőleg betöltendő második helyre nézve a bemutatásra vonatkozó intézkedés. — Kettlen pályáztak, Schmausz Endre és Poppovics Dusán. A vármegye törvényhatósági bizottsága az alapító levélben megállapított jogánál fogva Poppovics Dusánt mutatja be a m. kir. honvédelmi miniszternek.

A vármegye alispánjának előterjesztése a honvéd főreáliskolánál és Ludovica-akadémiánál együttesen létesített két alapítványi alapítványok mikénti fedezése tárgyában. — Eddig a vármegyei közgazdasági alaphoz fedezetet, 1890. évi január 1-től 20,000 ft a házipénztárban kezelt laktanya alaphoz, 10,000 ft az uti-alaphoz lesz fedezve és a központi állampénztárba befizetettik.

Alispán mint a kiküldött bizottság elnökének jelentése a rendőrfelügyelők által a rendőrség újjászervezésének és nyugdíjügyének rendezése tárgyában benyújtott kérvény iránt. — A kérvény legnagyobb része elutasítottik.

A vármegyei házipénztár és az abban kezelt összes alapok 1898. évi zárszámadásai. — Az összes számadásokra észrevételek nem tétetvén, a fölmentvények kiadatnak és a számadások a szakminiszteriumokhoz felterjesztetnek.

Dr. Spitzer Mór felebbezése Zenta város képviselőtestületének Kikiris János napidíjai tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik; felebbezés elutasítottik.

Bognár Márkus és társainak felebbezése O-Kanizsa község képviselőtestületének a kisegítő mezőőrök felfogadása tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik; felebbezés elutasítottik.

Az ó-becsei gör. kel. egyházközség felebbezése O-Becse politikai község képviselőtestületének az iskola földek tulajdona tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik; felebbezés elutasítottik.

Gagics Milán és társainak felebbezése O-Becse község képviselőtestületének a nagyvendéglő bérlete tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik; felebbezés elutasítottik.

Eckert Mihály és társainak felebbezése B-Almás község képviselőtestületének a legelő díjak kiszabása tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik; felebbezés elutasítottik.

Dr. Vojnovits Áron felebbezése O-Becse község képviselőtestületének a róm. kath. hitközség tulajdonát képező ingatlan megvétele tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik; felebbezés elutasítottik.

Végh Rezső és társai felebbezése Katymár község képviselőtestületének a gazdasági ismétlő iskolai tanítók díjai tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával a határozat jóváhagyatik s a község utasítottik, hogy a tanítók méltányos díjazása iránt intézkedjék.

Aradszky Ulászló és társainak felebbezése Ada

község képviselőtestületének a közigazgatási jegyzői lakásnak hivatali célokra leendő felhasználása tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával a határozat jóváhagyatik.

Gardinoveze község képviselőtestületének határozata a pénz és egyéb értékek postai átvétele tárgyában. — A határozat jóváhagyatik a szabályrendelettel együtt.

O-Sztpár község képviselőtestületének határozata a szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában. — A határozat feloldatik.

Sándor község képviselőtestületének határozata az ezredéves fenállásra felállított 7 emlék leírását tartalmazó mű megrendelése tárgyában. — A határozat jóváhagyatik.

Elschleger Elemér kuczurai állatorvos kérvénye katonai szolgálat teljesíthetése céljából egy évi szabadság-idő engedélyezése iránt. — A szabadság-idő fizetés nélkül megadatik, a helyettesítés kimondatik.

Parabuty község határozata a község belterületén lévő vizeknek leeresztésére szolgáló csatornák előállítására és ezek költségeinek fedezése tárgyában. — A határozat jóváhagyatik.

Zenta r. t. város határozata az artézi kut esőveinek kiváltásából felmerülő költségeknek fedezése tárgyában. — A határozat tudomásul vétetik.

Parabuty község határozata a Bácsból Lalityra vezető községi utnak megszükitése tárgyában. — A határozat tudomásul vétetik.

Sztanisits község képviselőtestületének határozata bélyegárúsítás tárgyában. — A határozat jóváhagyatik azzal, hogy az elszámolás helyességére nézve a községi jegyző tétetik felelőssé.

Cservenka község képviselőtestületének határozata Klesz Péter törlési engedélye tárgyában. — Jóváhagyatik.

Hegyás község képviselőtestületének határozata Galambos Éva törlési engedélye tárgyában. — Jóváhagyatik.

Gospodince község képviselőtestületének határozata Pantits Novák törlési engedélye tárgyában. — Jóváhagyatik.

Kernyaja község képviselőtestületének határozata a róm. kath. plébános párbér megváltása tárgyában. — Jóváhagyatik 2400 ft váltásdíjjal, mely negyedévenként előre fizetendő.

Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata a községi kertész díjazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Kulinyi Mór fizetési előlege tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Botka József törlési engedélye tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Boromissza Tivadar ügyvédi díjai tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata a régi jegyzői lak eladása tárgyában. — Jóváhagyatik s a befolyandó vételár törzsvagyontként lesz kezelendő.

Ugyanannak határozata Vojnovits Gruja szegény-alap tartozásának leírása tárgyában. — Leiratik.

Mosorin község képviselőtestületének határozata Karanov Péter és Kata törlési engedélye tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mohol község képviselőtestületének határozata a szegény-alap kamatainak felhasználása tárgyában. — Pótlásra kiadatik.

Lality község képviselőtestületének határozata az agyaggyödrök tulajdona tárgyában. — Az eljárás beszüntetése tudomásul vétetik.

Bács-Feketehegy község határozata a tanítói nyugdíjárulokok tárgyában. — Jóváhagyatik.

Uj-Futtak község képviselőtestületének határozata a rendőrség létszáma és fizetése tárgyában. — Részben jóváhagyatik és egy új rendőri állás rendezésére mondatik ki.

Uj-Palánka község képviselőtestületének határozata a tűzoltó-egylet segélyezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Vaskut község képviselőtestületének határozata a regle-kártalanítási tőkéből elidegenített összegnek visszatérítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata a rendőrlaktanya átalakítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

B-Bukin község képviselőtestületének határozata a szolgák fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Rém község képviselőtestületének határozata a bábai állás szervezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bresztovác község képviselőtestületének határozata ideiglenes díjnak alkalmazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Káty község képviselőtestületének határozata Iszakov Kuzman törlési engedélye tárgyában. — Jóváhagyatik.

Vajszka község képviselőtestületének határozata Lutrov Páva és Luka ingatlanai tárgyában. — A határozat feloldatik és a község utasítottik a birtokper megindítása iránt.

Bács-Keresztur község képviselőtestületének határozata az egyeseknek állítólag elajándékozott ingatlanok elutasításával a határozat jóváhagyatik. — Feloldatik.

Krusevlya község képviselőtestületének határozata a bába fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Titel község képviselőtestületének határozata az

ág. ev. egyházközség segélyezése tárgyában. — Jövábgyatik.

Cservenka község képviselőtestületének határozata Balg Frigyes törlési engedélye tárgyában. — Jövábgyatik.

Ugyanannak határozata a telekkönyvi betétek másolatának beszerzése tárgyában. — Jövábgyatik.

Ugyanannak határozata a jegyzői lak tatarozása tárgyában. — Jövábgyatik.

Alsó Kovil község képviselőtestületének határozata Tyirity Jovan marasztalása tárgyában. — Feloldatik.

Ugyanannak határozata a községi pénztárnok jutalmazása tárgyában. — Feloldatik.

Kolluth község képviselőtestületének határozata az előjárók fizetésének felemelése tárgyában. — Jövábgyatik.

Bács-Almás község képviselőtestületének határozata Stenger József törlési engedélye tárgyában. — Jövábgyatik.

Kulpin község képviselőtestületének határozata ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában. — Jövábgyatik azzal, hogy a kölcsön a folyó év folyamán visszatérítendő.

Lok község képviselőtestületének határozata az előjárók jutalmazása tárgyában. — Feloldatik.

Ugyanannak határozata a tűzkárosultak segélyezése tárgyában. — Jövábgyatik.

Begecs község képviselőtestületének határozata Jectics Maxim átíratási engedélye tárgyában. — Jövábgyatik.

Káty község képviselőtestületének határozata Radukin Joca törlési engedélye tárgyában. — Jövábgyatik.

Ada község képviselőtestületének határozata a gazdasági ism. iskolai tanítók díjazása tárgyában. — Jövábgyatik.

Szilbás község képviselőtestületének határozata a jegyző, tanítók és templomszolga természetbeni illetményeinek megváltása tárgyában. — Jövábgyatik.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata az u. n. oromi földek hasznosítása tárgyában. — Az iratok a vármegye gazdasági bizottságának véleményes jelentésével végett kiadatnak.

Katymár község képviselőtestületének határozata 3000 frtos kölcsön vétele tárgyában. — Engedélyeztetik, a folyó évben visszatérítendő.

Zenta város képviselőtestületének határozata a szegedi mezőgazdasági kiállításon részt venni óhajtok anyagi támogatása tárgyában. — Jövábgyatik.

Báth-Monostor község képviselőtestületének határozata a jegyző jutalmazása tárgyában. — Elutasítatik.

Tiszakálmánfalva község képviselőtestületének határozata egy mezőőr felállítására tárgyában. — Feloldatik.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata Szerdahelyi János temetési költségei tárgyában. — Jövábgyatik.

Kolluth község képviselőtestületének határozata az árverési jegyzőkönyvek bélyeg költségei tárgyában. — Jövábgyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata a tanítók napi- és fuvardíja tárgyában. — Részben feloldatik.

Bogyán kisközség képviselőtestületének határozata a segédjegyzői és irnoki állás rendszeresítése tárgyában. — Jövábgyatik.

Vajsza kisközség képviselőtestületének határozata ugyanazon tárgyában. — Jövábgyatik.

Kovil-Szt-Iván község képviselőtestületének határozata az előjárók napidíja tárgyában. — Feloldatik és új szabályrendelet beterjesztésére utasítatik a község.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata öv. Dulossy Ignácé kegydíja tárgyában. — Az iratok az ügyállás kiderítése végett az alispánnak kiadatnak.

Bukin község képviselőtestületének határozata 500 frtos kölcsön felvétele tárgyában. — Pótlásra kiadatnak.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata az iparossegédek szállója építése tárgyában. — Feloldatik.

Ugyanannak határozata a népkert fásítása tárgyában. — Jövábgyatik.

Zenta város képviselőtestületének határozata a többlet villanyvilágítás költségei tárgyában. — Módosítással jövábgyatik.

Szeghegy község képviselőtestületének határozata az óvodaépület vételári költségeinek fedezése tárgyában. — Jövábgyatik.

Zenta város képviselőtestületének határozata a nyomtatványok szállítása tárgyában. — Jövábgyatik.

Kis-Hegyes község képviselőtestületének határozata a szegény iskolásgyermekek felségélyezésére tett alapítvány tárgyában. — Feloldatik és pótlásra kiadatnak.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata halastó és kosárfűzes létesítése tárgyában. — Pótlás, illetőleg újabb határozathozatal végett az előjáróságnak kiadatnak.

Baracska, Bács-Vaskut, Báthmonostor, Bikity, Gara és Rigycza községek képviselőtestületeinek határozata a járási rendőrfelügyelői állás szervezése tárgyában. — Feloldatik.

Mohol község képviselőtestületének határozata Vén Antal segélyezése tárgyában. — Feloldatik.

Kunzabó Antal volt ó-moroviczai községi jegyző özvegyének kérvénye nyugdíj utalványozására iránt. — Folyó évi július hó 1-től 300 frt nyugdíj megadatik.

Wucserics Gábor volt csuroghi községi jegyző özvegyének hasonló kérvénye. — 320 frt megszavaztatik.

Schäffer János Katymár községi jegyzőnek nyugdíjaztatása iránti kérelme. — 273 frt nyugdíj megállapítottatik.

Zenta város képviselőtestületének határozata Sinkay Mihály, Gere Imre, Fekete Pál és Antal és Spitzer Salamon árvtári adósk behajthatlan tartozásainak leírása tárgyában. — Beltügyi miniszterhez pártolólág felterjesztetik.

Ezzel a tárgysorozat kimerítettén, elnöklő alispán a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére határnapul folyó hó 4-ik napját tűzi ki, és annak esküvételére Kohut Henrik, Hoffmann Frigyes és Mihályi János bizottsági tagokat felkérve, a közgyűlést befejezettnek nyilvánította ki. A jelen voltak az alispánt lelkesen megjelenezték.

Petőfi-ünnepélyek a vidéken.

A halhatatlan, legnagyobb magyar költő emlékeztet vármegyénknek is sok helyén hazafias lelkesedéssel ülték meg. Halálának félszázados fordulója ünnep volt vármegyészerre, mely igaz forrását a hazaszeretet, a nagy költő iránti hódolat és kegyelet képezte.

A segesvári ünnepen az újvidéki Szrpszka Matica küldöttségileg volt jelen. A küldöttséget Hadzsits Antal, a kiváló író, a Kisfaludy-társaság tagja vezette. Az ó-becsei nemzeti szövetség a segesvári szoborra díszes koszorút küldött. Kosztics Lázár szerb költő, zombori földink Radegundból a következő táviratot küldte: Testének hamvát ne keresd, elég, hogy lelke két világban él. — Popovits Pánta, bács-petrovoszellői gör. kel. lelkész, szerb író a következő levelet intézte Zsilinszky Mihályhoz, mint a magyar kormány képviselőjéhez: Mint szerb író, valamint a Szerb Matica irodalmi osztályának tagja, kinek az a szilárd meggyőződése, hogy valaki egyuttal jó hazafi és jó szerb is lehet — legkedvesebb kötelességemnek tartom, hogy a nemzet nagy géniuszának, a halhatatlan Petőfinek eleste ötvenedik évfordulója alkalmából, bámulatomat és hódolatomat fejezzem ki, de az egész világtörténelemben ritkán található oly költő iránt, a ki úgy, mint a skót bárdok és szerb gusztlárok, oly a szabadságról oly elragadóan énekelni és oly hősiesen érte meghalni tudott. Egyuttal mélyen megbajlom oly nemes nemzet előtt, mely nagyjait oly magasztosan ünnepli. Végre bátorodom Méltóságodat legalázatosabban felkérni, méltóztassék ez üdvözlémet kegyes tudomásul venni és a Petőfi-ünnep rendezőbizottságával közölni. Bács-Petrovoszellőn, 1899. július hó 28-án, Méltóságodnak legalázatosabb és legbálsabb szolgálja: Popovits Pánta, gör. kel. szerb plébános. Örömmel közöljék ezt, mert ez a magyar és szerb közti testvéri közfogás a közös haza, a közös szabadság szeretetében.

A vidéken tartott ünnepélyekről a következő tudósításokat vettük:

Uj-Verbász. O-Verbászon a parkban, Uj-Verbászon a kaszinóban jött össze az intelligencia és énekel, szavalatokkal ünnepelték Petőfi emlékét. Több ház fel volt lobogozva.

Az ünnepély az ó-verbázi „Erzsébet ligethen“ folyt le, ahol a magyar szabadságharc lángelkű Tyrtensának mellszobrát leplezték le díszes és nagyszámú közönség jelenlétében. Ezt megelőzte a dalkör éneke (Talpra magyar, Honfi dal, Hymnus); Hilkené Lajos beszéde. Szavaltak: Bruszt Katicza (A szabadsághoz), Kupeczky Gizella (A hazáról) s Kurcz Henrik (Egy gondolat bánt engemet). Az ünnepi beszédet dr. Káldi Sándor tartotta. A szoborra az ó-verbázi műkedvelő társaság gyönyörű koszorút helyezett, melyet egész raja a szebbnél-szebb koszorúknak követett.

O-Becseről írják:

A nagy költő szellemének szép ünnepélyvel áldozott O-Becse hazafias közönsége. A község háza és a középületek nemzeti színű zászlók lengettek, míg a Szent-István téren levő Szabadság-szobor előtt lombfüzékkel és zászlócskával díszített emelvényen Petőfi mellszobra állott.

A társas egyetlek a Magyar népkörből indultak el zászlóik alatt zeneszóval a szobor elé, a hol már nagy néptömeg várta az ünnepély kezdetét.

Az ünnepet az ó-becsei polgári magyar dalkör nyitotta meg a Szózat elnevelésével, a mely után magyar ruhában Gönczy János v. bíró lépett az emelvényre és igazán lelkes hangon, meghatóan ismertette a nagy költő életét, szenvedéseit, hősi halálát. Majd beszéde végén díszes koszorút helyezett a szoborra. Utána még koszorút tettek a Magyar nőgyűlés, a Nemzeti szövetség helygyűlésére, Csopor Irénke stb. Ezután Osztrogonác Ferenc szavalt a díszmagyarban Csopor Gyulának ez alkalomra írt költeményét. A hatással előadott költemény végső sorai ezek:

„Ismeretlen sírnak legdicsebb halottja!
Legyen a te álmod csöndes és nyugalmas,
A Duna-Tiszánál él még bajnok néped,
Ha nem is, mint hajdan, olyan erős, hatalmas;
Am a honszerem szent lángját megörzi,
Nyelvéhez, esküszik, nem leszen mostoha,
S míg csak egy magyar él a haza szent földjén,
Teged', bajnok-költő, nem feled el soha!“

A felhangzott éjzenés szölv egy a szavalónak, mint a jelen volt költőnek. Most a dalkör énekelte a „Talpra magyar“-t s ezzel a szobor előtti ünnep véget ért.

Az ünnepelő közönség erre felvonult a városháza tanácsstermébe, a hol a díszgyűlést Csopor Gyula nyitotta meg virágos, hangulatos beszéddel. A megnyitója végén halál ad az Istennek, hogy megadta neki azt a kegyelmet, hogy 25 évvel később is dícsőíttesse azt a költőt, a kit ez előtt 25 évvel a negyedszázados eltűnésének emlékeztetok ugyanitt méltatott. Felemelkedett — ugymond — a dieső költő már 50 év előtt az égbe, a honnan világít és világítani fog a magyarnak, míg magyar él e földön.

Ezután Göndör Ferenc szavalt Pósa „A legszebb dal“ című költeményét szép előadással. E közben érkezett dr. Balaton Gyula járási főszolgabírának lelkes távirata, a ki külföldi útjában sem feledkezett meg az ó közönségéről. A fölolvastott stürgünyt megjelenezték. Engelsmann Lajos keresk. isk. növendék szavalt ezután tetszősleg „Petőfi“ c. költeményét Endrőditől.

Most következett dr. Szász István emlékezés Petőfiről. A szépen kidolgozott, magyaros nyelvvellett egybeállított kis tanulmány annyira lekötötte az érdeklődést, hogy még tovább is szívesen hallgattuk volna érdekes előadását.

Ötven év előtti mult emlékeztetének szele fű — ugymond — két év óta hazánkban... Nyomában megmozdul a feledés harasztja, melyet félszázad év alatt hullatott el az idő vén fája... Az 1848—49-iki események emléktünetét álljuk, ötvenedik évfordulójának emléktünetét a mult év március havának 15-ike óta... Az 50 éves mult ösvényének vége odavezet bennünket a mai napon a segesvári csataterre a közös sírdombhoz, a hol együtt alszik azokkal, a kik —

„ha elesnek, a felejtés árja
Foly sírjukon s neveiken végig.“

A hazát anyához hasonlítja, a mely siratja elvesztett hős, dalnok fiát. Ezután költeményeiből idézve írja le a költő életét és halálát, a melyet megjósolt. — Ha már nem lehetünk ott sírjánál, emlékezzünk, legyünk

ott gondolatban. Elment mint Illés próféta, de itt hagyta palástjait: verskötetét, a melyből meríthetünk erőt.

„Az a költeménykötet — így ír — olyan, mint a kamera obscurába beesett kép, melyet ha rávetítünk, szívünk érzékeny lemezére, megjelenik rajta az ó egyénisége és belopódzik vele szívünkbe az ó olthatatlan lángoló hazaszeretete...“

Gondolatai nem halhattak el. Eljött a nap, a mikor kijöttek börtöntükből s bejárták a világot. Az idő fosztogatott minket; de a vén fák mellett felnőtt az apró csemete s most már ifju tölgy, mely bátran oda néz a vihar elébe. S a fának most már virágai is vannak, gyümölcsei is lesznek nemsokára.

Az úgy pedig elköltözött, korán sirba hullott büszkeségünk,

„Az úgy, melynek katonája voltál,
Nemsokára diadalmat tlt!...
De te nem lész itt a diadalnál,
Nem jöhetsz el sírod mélyiből...
Oh, de lelked, lelked nem veszett el!
...Szállj le hozzánk hősi szellemeddel,
Ha kezdődik majd az ütközet!“...“

addig:

„Aludj néma költő!... Most észrevétlenül
Jár vihar és szellő holt homlokod körül,
Vihar, mely harsog, mint haredalod harsogott
És szellő, mely elhal, mint szerelmi dalod.“

A közönség tapsal jutalmazta a szép felolvasást. Most Missuray Sarolta k. a. szavalt a „Három szív története“ c. költeményét. A magyar ruhában, pártásan megjelent szavalót kitapsolták.

Végül Mihály J. „Egy gondolat...“ című költeményt szavalt a díszmagyarban, átérezve. Majd a dalkör énekelte a Hymnust, a mely után Csopor buzdító szavakkal zárta be a gyűlést.

Este a Magyar népkör kerthelyiségében 100 teretű társas vacsora volt, a melyen az első felköszöntőt Csopor Gyula mondotta a legalkotmányosabb királyra, majd dr. Grünbaum Pál a rendezőkre, Gönczy János Petőfi emlékeztetére, dr. Szász a megjelentekre, Csopor a hölgyekre stb. A társaság éjfélt után oszolt csak széjjel...“

Hódságh. A vidéki ünnepekből igen szépen kiemelkedik a Hódságh intelligenciája által vasárnap délelőtt a községi nagyvendéglő dísztermében megtartott matiné. A közönség zsufolóság töltötte meg a nagytermet. Az ünnepélyt dr. Szabó József kir. közjegyző hazafias, emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg. A beszéd nagy hatást keltett és szónoki hevélén egészen elragadta a közönséget, mely lelkes éljzenéssel és tapsal jutalmazta a kiváló szónok remek előadását. Trischler Minci k. a. remekül szavalt a nagy költő egyik gyönyörű költeményét, a melyben a költő megjósolja, hogy neve örökké fog élni. A szavalt elérte a művészi nivót és a közönség lelkesedéssel kísérte a bájos előadó remek szavaltát. Schumacher Dezső hévvel és rontional szavalt el Jókai „Apotheosis“ át. Korény-Scheck Frigyes zongoraművész játéka és nejenek, a troppai színház primadonnájának gyönyörű éneke sokáig élénk emlékeztetben fog maradni a jelenvoltaknak. A matiné lelkes hangulatban délben ért véget.

Bezdán. A bezdáni magyar népkör július 30-án szent kegyelettel ünnepelte meg Petőfi Sándor koszorus költőnk halálának 50 éves évfordulóját. Az ünnepély óriási számú közönség jelenlétében a községi nagyvendéglőben folyt le a következő műsorral: 1. Elnöki megnyitó, Balla Ferenc köri elnöktől. 2. Petőfi-kép leleplezése és megkoszorúzása Bátor Anna és Szabulyák Janka kisasszonyok által. 3. „Egy gondolat bánt engemet“, Petőfitől. Szavalt Balla Péter. 4. Alkalmi beszéd, Kanizsai Sándor tanítótól. 5. „Ledölt szobor“, Petőfitől. Szavalt Bátor Anna kisasszony. 6. „Petőfi“, Pósa Lajostól. Előadta Kiss Pál köri jegyző. 7. Elnöki zárzó. A Petőfi-kép fölé helyezett gyönyörű koszorút Kovács Mihályné volt szives elkészíteni.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Városv Gyula kalocsai kanonok, a budapesti szeminárium igazgatója városunkba érkezett. — Latinovits János főrendiházi tag a kedden tartott vármegyei közgyűlés alkalmából városunkban időzött.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Weisz Henriket a bajai kir. járásbírószághoz irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Szigethy László szabadkai kir. törvényszéki és Varga Imre bács-almási kir. járásbírószághoz segédlekkönyvvezetőket kölcsönösen áthelyezte.

Áthelyezések. Egyszerre két segédlekkésznek áthelyezése lepte meg az ó-becseieket, annál is inkább, mert az illetők maguk sem várták az áthelyezést. Kovács Ferenc Huszka külvárosi localis káplán az éresek által O-Kanizsára helyeztetett át, míg Kozák József káplán Kalocsára. Mindkét lelkész a közönség szeretetét bírta és a hirtelen áthelyezés meglepőleg hatott.

Közigazgatási bizottsági ülés. Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága folyó hó 7-én délután 3 órakor rendes ülést tart.

Hymen. Körtvélyessy Mór dr. zombori kir. aljárásbíró mult hó 30-án, vasárnap délután vezette oltárhoz Cservenka Gizella kisasszonyt, Cservenka Lajos leányát.

Rehabilitált ügyvéd. A mult év január havában a m. kir. igazságügyminiszter Harsányi Albert volt brcskai (Bosznia) ügyvéd ellen több ottani lakos által indított bűnvádi ügyben a zombori kir. törvényszéket delegálta és ennek vizsgáló bírása vezette ellene a vizsgálatot, a melynek folyamán Harsányi Albert a vizsgálat meghiusítása aggálya címe alatt vizsgálati fogságba is helyeztetett. Lapunkban akkor röviden, minden kommentár nélkül közöltük a tényállást és az ellene emelt vád tárgyi tényálladékát. A bűnvádi ügy további lefolyásáról értesítést nem vevén, arról többé meg sem emlékeztünk. Harsányi Albert most Hajdu-Dorogból, a hol jelenleg lakik, egy nyilatkozatot küldött be hozzánk, a melyben kimutatja, hogy ügyében úgy az alsó, mint a felső bíróságok, nagy részben az általa előadott indokok elfogadásával ellene a további eljárást véglegesen beszüntették és így ó vád alá helyezve nem lett. A legnagyobb készséggel közöljük ezen tényt és felkérjük azon t. lapársainkat, kik jelzett hírtüket átvették, hogy azon körülmenyt, miszerint Harsányi Albert ellen emelt bűnvádi ügyben a bíróságok a további eljárást beszüntették, lapjukban közölni sziveskedjenek.

Uj dalkeringő. Baka Baity Irma, birneves zene-művésznő „Tenger” cím alatt egy pompás dalkeringőt írt, a mely Gutwein Lajosnál szül. Gaál Irma úrnoknál van ajánlva. Kapható Kollár József zeneműkereskedésében Zomborban.

Halálozás. Száris Imre kiváló festőművész, ki a vármegyei fő- és alispáni arcképesarnok több képét sikerrel festette meg, Száris Bertalan zentai városi fő-titkár fia, mult hó 27-én Budapesten meghalt. Nyugodjék békében.

Hangverseny a „Tanítók háza” javára. A kalocsai tanítóképző intézet növendékei a kalocsai „Tanítók háza” javára Zomborban, 1899. évi augusztus hó 8-án a városi színházban nagy hangversenyt rendeznek, melyre a rendezőség a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: Erkel Ferenc, Hunyadi László. Előadja a 33 tagból álló zenekar. 2. Lányi, Nemzeti dal. Előadja a 33 tagból álló férfiak. 3. Énekszóló. 4. Kremser, A varjúk. Előadja a férfiak. 5. Népdalok. Előadja a 9 tagból álló cigányzenekar. 6. Rieger, Dalárinduló. Előadja a férfiak. 7. Hegedűszóló. 8. Auber, A portici néma. Előadja a zenekar. 9. Huber Károly, Népdalok. Előadja a férfiak. 10. Konti, Margarita. Előadja a cigányzenekar. Fellülvezetések köszönettel fogadtak és hírlapilag nyugtáztak. Helyárak: Prosc. páholy 4 frt, páholy 3 frt 50 kr, földszinti ülőhely az első 4 sorban 1 frt, az 5., 6. és 7. sorban 80 kr, a többi sorban 60 kr. Karzati ülőhely 30 kr, karzati állóhely 20 kr. Hangverseny után a zombori polgári kaszinó helyiségeiben társas vacsora, melyen bárki részt vehet. Egy ritiké ára 60 kr. Jelentkezhetni a kaszinóban. Vacsora után tánc. Jegyek előre válthatók a Schön Adolf-féle könyvkereskedésben. Kezdeté este 8 órakor. Pénztárnyitás délután 5 órakor. A rendezőség.

Halálozás. Ullrich szül. Müller Teréz folyó hó 2-án életének 74-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 3-án délután ment vége nagy részvét mellett.

Leköszönt iskolaszék. O-Becséről írja tudósítónk: Nagy meglepetést keltett ama hír, hogy a polgári iskolák iskolaszéke elnökével együtt a legutóbbi gyűlésükön lemondott és csak azért, mert nem nyertek semmi támogatást sem azoktól, kikről várhattak volna. Az iskolaszék csütörtökön délután tartotta gyűlését s miután a napirend kimerített, Zsótér Andor iskolaszéki elnök, hivatkozva arra, hogy mint ilyen, a legjobb indulatu tevékenysége közben is a felsőbb hatóságok részéről a kellő erélyes támogatásban nem részesült, az elnöki állásról ezennel leköszönt. Dacára az iskolaszék kérelmének és marasztalásának, Zsótér megmaradt kijelentése mellett, mert — ugymond — nem akar szalmacséplést végezni. Az elnök szilárd elhatározását látva, ugy Boromisza alelnök, mint a jelenlevő iskolaszéki tagok leg-többje kijelentette e bizalmi állásukról való lemondásukat. E szerint O-Becse községi iskoláinak nincs iskolaszéke. Nincs pedig azért, mert az iskolaszék megunta a képviselőtestület „nem adjuk” elvét és azt a laza támogatást, a melylyel a felsőbbség védte az iskola szent ügyeit. Bár nem helyeselhetjük az iskolaszék ez eljárását és sajnáljuk az igazán oda való önzetlen férfiak távozását, de értjük a lépésüket, mert láttuk azt a ridegséget — hogy ne mondjuk ellenszenvét — a melylyel a község képvisellete viseltetett minden iskolakérdés iránt és ismét tudjuk azt is, hogy ily képvisellett szemben az iskolaszék igazait a felsőbbségnek kellett volna erélyesen megvédeni. Hiszen csak parányi erély mellett a polgári iskoláknak állania kellene kifejlesztve és megfelelő épít-leben. Vannak erre községi határozatok, de nincs aki végrehajtsa. Van arra való pompás telek; van milleniumi határozat a felépítésre; volt erre a célra az 1896. évi költségvetésben 20 ezer fit felvéve; van határozat arra, hogy a regál-kötvény eladandó és abból fedezendő az építés: szóval volt és van annyi tőrvös határozat, csak egy erélyes kéz kellett volna, a mely a kivitt, a megvalósítást eszközölje. S miután 4 évig hiába várt ez erélyes felsőbb kézre az iskolaszék, most lemondott, hogy átengedje a teret vagy a rombolóknak, vagy szerencsésebb kezű új férfiaknak. —s.—

Hangverseny. A kalocsai tanítóképző-intézet volt növendékei Berauer József intézeti zenetanár vezetésével 1899. évi augusztus hó 6-án Uj-Verbászon az olvasó-egylet kertjében, kedvezőtlen idő esetén az olvasó-egylet nagytermében, a kalocsai „Tanítók Háza” javára jótékonycélú nagy hangversenyt rendeznek a következő műsorral: I. rész. 1. Weber: „A bűvös vadász”, előadja a 33 tagból álló zenekar. 2. Kremser: „Télen”, éneklő a 33 tagból álló férfiak. 3. Sarasate: „Zigeunerweisen”, hegedűn előadja Sipos Péter ur, zongorán kíséri Hiller József ur. 4. Huber Károly: „Népdalok”, éneklő a férfiak. 5. Linka K.: „Losonc végromlása”, előadja a „Tanítók Háza” 9 tagból álló cigányzenekara. II. rész. 1. Auber: „A portici-néma”, előadja a zenekar. 2. Gaál Ferenc: „Magyar népdalok”, hegedűn előadja Klászik Lehel ur, zongorán kíséri Braunnhoffner József ur. 3. Kremser: „A varjúk”, éneklő a férfiak. 4. „Magyar népdalok”, előadja a „Tanítók Háza” cigányzenekara. 5. Lányi Ernő: „Talpra magyar!”, éneklő a férfiak. 6. Rieger György: „Dalárinduló”, éneklő a férfiak. Az I. és II. rész között 10 pernyi szünet. — Hangverseny után tánc.

Orvtámadás. Ujvidéki tudósítónk írja: Vasárnap délután hat órakor egy ismeretlen ember hatolt be Milodánovits Szvetozár duna-utcai lakására és alamizsnát kért. A házban a szabó feleségén kívül senki sem volt, aki az alamizsnát kérő ismeretlennek két krajcárt adott. De ezzel a kolduló nem elégedett meg, hanem még ócska ruhát is kért ráadásul Milodánovitsnéétől. Mikor azt kapta feletlenül, hogy semmiféle ócska ruhája sincs, ekkor az ismeretlen előrántotta kesét, Milodánovitsné baloldalába szúrta és elszaladt. Az ismeretlen gazembert a rendőrség keresi, de még nem találta meg.

Különleges tolvajok. Schneider Ferenc hód-sági kefekötő segéd és Czetti Antal sztanisicsi szijgyártó inas a lopásnak egy mindenesetre különös és új módját eszelték ki, mely eddig teljesen ismeretlen volt. A két jó madár ugyanis a vendéglők istállóiba és kocsiszineibe állított lovakra irányították figyelmüket. Azonban nem a lovakat lopták el, hanem azoknak a farkát vágták le és azt értékesítették. Így a többi közt a bajai-uti Herche-féle, a vármegyebáztéri Rados Márkó-féle vendéglőben mintegy 8 lovat fosztottak meg lobogó diszűktől. A mikor azonban zsákmányukat egy dob-utcai kefekötőnél értékesíteni akarták, rajta vesztettek és a hívőre kerültek. A rendőrségnél türelmes vallomást tettek, a mely a különlegességi tolvajokat gondolja alá vette.

Nekrológ. Cserevénkáról írják: Szomoruan kondultak meg mult hó 29-én a reggeli órákban községünk templomaiban az összes harangok, id. Leibach János halálát hirdetve. A nábob-család e legidősebb tagjának elköltözése az élők sorából nem jött váratlanul. Régebb idő óta hordotta magában a kéllelhetlen halál csirját, míg végül életét kioltotta. Megyeszerte ismerték id. Leibach Jánost, ugy a kereskedelmi téren, mint a gazdálkodók széles körében. Fáradságot, munkát nem kímélve, éjjelt nappallá téve, szorgoskodott évek hosszu során át. Alig néhány éve, hogy birtokairól beköltözött községünkbe, hogy élete alkonyán némileg nyugalomba vonulva, élvezhesse fáradhatatlan munkásságának gyümölcsseit. Ember tervez, Isten végez! Legközelebbi hozzátartozói sem vehették baját eleinte oly komolyan, a mennyiben oly egészségesnek látszott mindig, mint aki az emberi kor létrájának utolsó fokán is tul léghat; ő maga azonban ismerhette belső bajának komoly voltát. Főgyógyulása érdekében elkövetett minden elkövethető. Felkereste székess-fővárosunk leghibresebb professzorait, nyáron át heteket töltött az orvosok által javasolt fűrdőhelyeken, a hol enyhülést ugyan, de teljes felgyógyulást nem lelhetett. Id. Leibach János egy szigorú és pontos gazda megtestesült mintaképe; megfontolt, higgadt és számító kereskedő, gyermekeinek kitűnő nevelője, pedáns tanácsadója, de a lágy szívűség legszeretőbb atyja volt. Hogy mennyire hazafias szellemben nevelte gyermekeit, kitűnik ezeknek azon dicséretes tettéből, hogy szeretett atyjuk emlékére az elhalálozás napján 1000 frtyui alapítványt tettek a helybeli ág. év. gyülekezettel oly kikötéssel, hogy ennek évi kamatja két oly tanuló között osztassék szét, kik dicséretes előmenetelt tanusítanak a magyar nyelv eljárástáiban. A községi előjáróságánál 500 frtot téteményeztek le a szegények közt leendő kiosztás céljából. Elköltözött immár 68 éves korában! Julius hó 30-án kisértilk esendes nyugvóhelyére községünk és a környék óriási részvéte mellett. A kriptá be-zárult, emléke azonban élni fog közöttünk örökké! Béke lengjen halmvai felett!

Betörés és rablás. A század vége — ugy látszik — arról lesz nevezetessé, hogy a régi rabló romantika mielőtt teljesen letűnnék a búcsúzó századdal, még néhány érdekes esetet gazdagítja a betyárvilág leltárát. A véres csókai eset után mult vasárnap éjjel Pupák Lajos zentai vendéglősnél törték be a legnagyobb vakmerőséggel. A rablók a népkert felől a kerten át hatoltak a lakásba. Az udvarra nyíló cselédszoba ajtaját betörték, a cseléd ládáját fölfeszítették és innét 3 arany gyűrűt, egy pár arany fülbevalót, nyakláncot és mintegy 3 frt készpénzt loptak el. Időközben a husftűlőben szalonnát és sonkát ettek és a kutba hűtött 5 üveg sört megittek. Majd a felső lakás zárt folyosóját feszítették, de a zárt kinyitni itt nem sikerült. Egy ablakot nyomtak tehat be és azon bujtak keresztül. A folyosó asztalán egy tábla maradt csirkeparipakást találtak, azt megittek. Az ivóban vésővel fölfeszítették az asztal-fiókot és onnét elvittek mintegy 18 frt ezüstpénzt, több darab forgalomból kiment ezüstpénzzel együtt, 2 zseb-órát, egy láncot, 3 aranygyűrűt, egy zsebkést, cigarettát és szivarokat. A legnagyobb vakmerőségre mutat az, hogy a rablók egyike évő gyertyával bejárta az egész lakást. Mindent összekutatott, az ágyneveket össze-ábrányta, sőt abba a szobába is bemerészkedett, hol Pupák és cselédje aludtak és ott is fessegetni kezdte a szekrényeket. A zajra Pupák cselédje fölébredt s kiabálni kezdett. A kiáltásra Pupák kiugrott az ágyból és a betörő után rohant, a kit el is ért és vele dulakodni kezdett. Erre a rabló egy éles vaseszközzel, valószínűleg vésővel Pupák arcába vágott, kit menten elborított a vér. Ekkor a rabló az ablakon át menekült. A csend-őrség másnap már elfogta Hős Sándort, kibn a főtettet gyanítják, ki azonban erősen tagad, bár azt, hogy vasárnap éjjel 1—3 óráig hol töltötte az időt, igazolni nem tudja. A betörők egy tájképkipát hagytak hátra menekülés közben, a csendőrség most ennek a gazdáját kutatja. Általában az egész vidékre kiterjesztették a nyomozást, mert ugyanazon éjjel több háznál is megtalálták a betörés nyomait és nem lehetetlen, hogy egy egész banda szövetkezett a polgárok személyi és vagyoni köz-biztonságának ilyenén módon való megtámadására.

Műkedvelői előadás. A német-palánkai tanuló-ifjúság szegény iskolásgyermekek felségélyezésére folyó évi augusztus hó 6-án a „Kaszinó szálloda” összes helyiségeiben műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendez. A műkedvelői előadás műsora: 1. „Magyar vigjáték nyitány” Kéler Bélától. Előadják zongorán: Donat Zsiga és Lövinger Alfréd. 2. „A légy”, monológ Emile Guyardtól. Előadja: Donat Leó. 3. Népdalok. „Felleg borult az erdőre...”, A csap utcan végig, végig. Előadja hegedűn: Bunda Róbert, zongorán kíséri: Donat Zsiga. 4. „A rab”. Irta Radits György, szavalja: Eisenhut György. 5. Népdalok. „Sötét az ég, viharozik...”, „Fekete szem éjszakája...”, „Mégállok az udvaron...”, Éneklő: Schneider István. „Valami hibája van.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Condinet. Fordította: Gabányi Árpád. Személyek: De Lussan André, orvos Müller Géza ur. Cecile, neje Leszher Irén k. a. Balancourt, magánzó Donat Alfréd ur. Nanette, szobaleány Récey Mariska k. a. Színhely: Páris.

Öngyilkossági kísérlet. Meg akart válni az élettől a napokban egy szabadkai asszony, mert férje folyton üldözte s inkább a halált választotta, semhogy férjének tovább is utjában legyen. Bubori Mártonnének nem valami jó élete lehetett férje oldala mellett, a vizsálykodás napirenden volt, amiért is, hogy férje üldözése elől meneküljön, több ízben otthagya, de ismét visszatért. Utóbbi időben ágyban fekvő beteg volt s dacára annak, férje még sem hagyta békében, ütötte, verte, s most is azzal távozott el haznról, hogy mire visszatér, ne lássa őt ott többé. Az asszony nagyon lelkére vette ezt a kijelentést s elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Beteg tagjaival levánszorgott az ágyról, átment a szomszédba Nagytorma Gergőhöz és a kutba ugrott. A házban épen kömtyvesek dolgoztak, akik szerencsére azonnal észrevették a veszedelmet és még élve kihalászták a szerencsétlen asszonyt. Az előhívott mentők a kórházba vitték.

Esküvő. E hó 6-án d. u. 6 órakor kötnek házasságot Fischer Jákó dr. és Popper Aranka kisasszony a zentai izr. templomban.

Névváltoztatás. A hivatalos lap keddi száma közli, hogy Bogojeva község nevét a m. kir. belügyminiszter engedélyével „Gombos”-ra változtatta.

Iskolaünnepély. Szent-Istvánon folyó évi július hó 30-án szép iskolatünnepély folyt le. Tumbász Lázár róm. kath. kántor-tanító a vallás- és közoktatástügyi miniszter által a magyar nyelv sikeres tanításáért elismerésben és 50 frtyui jutalomban részesült. A minisztert az ünnepélyen Tóth József kir. tanácsos, pestmegyei tanfelügyelő, az érseki tanhatóságot Maison Mihály rigyicai esperes-plébános, érseki iskolalátogató képviselte.

Rendőrkapitány a pénzhamisítók között. A „F. U.” írja a következőket: Nagy bátorsággal s még nagyobb ötletességgel kerített hatalmába egy pénzhamisító bandát Szathmáry Tihamér hőmezővásárhelyi rendőrkapitány. Szathmáry tudomást szerzett arról, hogy a környéken pénzhamisító banda működött. Nyomozni kezdett s rájött, hogy Nemes-Militicsen van a fészke a pénzhamisítókknak és Páncsics Márkó ottani módos gazdának is része van a jövedelmező üzletben. Szathmáry, hogy bizonyítékot szerezzen, Nemes-Militicsre utazott, de nem mint rendőrkapitány, hanem kopottas gunyába öltözve. Kupecnek adta ki magát, aki pénzét spekuláció és a kedvezőtlen üzleti viszonyok folytán elvesztette s most szívesen fogna akármibe. Így ismerkedett meg Páncsicscsal s oly jól csinálta a dolgát, hogy ez meghívta vendégül és napokon keresztül házában tartotta. Hamarosan megnyerte Páncsics bizalmát az álkupec s egy szép napon megoldódott Páncsics nyelve. Elárulta a pénzeszinas titkát és cinkostársait is. Komenov Szipó, sztanisicsi gazda a feje a bandának, nála vannak rak-táron a pénzeszinas gépek s egy szép napon Páncsics az álkupecel együtt utra kelt Sztanisics felé, hogy ott Komenovtól egy pénzeszinas gépet vásároljanak. Meg is alkudtak Komenovval egy gépre, melyet nyomban ki is próbáltak. A gép fényesen dolgozott, kitűnő egyforintosokat készített. 400 frtban alkudtak meg és Komenov annyira bizott a két emberben, hogy hitelbe adta nekik a gépet. Ezzel ezek visszavonultak Militicsre, ahonnan július hó 23-án festék és egyéb anyagok beszerzése végett Mohácsra utaztak s magukkal vitték Komenovot is. Mohácsra aztán a Filipp-féle vendéglőben az elbujtatott rendőrök az adott jelre megrohanták a pénzeszinasokat. Ezek kétségbeesetten védekeztek késekkel és revolvereikkel, de legyőzték őket és Páncsics és Komenov most már a börtön lakói. Szathmáry a sikerült fogás után nyomban vasutra tilt, Eszékre utazott, hogy a banda tagjait is hatalmába kerítse: Vidákovits Gregort és Tanosits Milost.

Halálozás. Özv. Beney Benóné szül. Farkas Anna f. é. július hó 29-én életének 61-ik évében Baján elhunyt.

Késelések. Véres veszekedésnek volt színhelye a napokban Telatko Ede szabadkai kocsmájá. Pokornik Bónó vígan mulatozott társaival. Egyszerre csak valami nézeteltérésen társai összeveszték. Reptült a sörös üveg, egyik a másikat érte, szóval a kinek valami a kezűgyébe akadt, azt menten röpitette a másikhoz. Mikor Pokornik látta hogy több a kettőnél, ő is közbelépett és csajitani kezdte verekedő társait, de megjárta, mert társai ellene fordultak és őt kezdték el alaposan döngöteni. Ez azonban nem volt elég, hanem hogy a dolgonak dicsőbb vége legyen, valaki úgy oldalba szúrta, hogy menten összeesett. Az előhívott mentők sebeit bekötötték és a kórházba szállították. — Ugyancsak megjárta Milunovits György parasztelegény, a ki több társával betért egy kocsmába borozgatni. Lassan poharazgattak. Már néhány litert fogyaszthattak el, mert az ifjú vér pezsegni kezdett a legényemberekben. Szórol-szóra mindig hangosabb lett a nézetek nyilvánítása, míg végre Milunovits társaival civódni kezdett, azonban nem tartott sokáig, mert egyik társa zsebkését a baloldalába mártotta. Az esetről értesítették a mentőket, kik a helyszínen megjelenve, sebeit bekötötték és sebesültet a kórházba szállították.

A „párisi tisztító” számlája. Szabadkán néhány év óta egy párisi tisztító intézet működik, mely semmit sem szállít ugyan Párisba tisztítani, de a mely mégis olyan mosószámlákat mutat be a nála dolgozó aranyifjúságnak, hogy csak úgy dülled tőlük a szemük. A mult vasárnap fényes keresethez jutott a párisi tisztító. Szikszay Dénes városi tanácsos ugyanis szemlét tartott az árvek és öregek számára alapított szeretetházban, s megilletődéssel tapasztalta, hogy az öregek, valamint gyermekek fehérenmúje botrányosan szennyes. Az oka ennek persze Vogl Samu volt, a vállalkozó, ki jó pénzért botrányosan rosszul mosatott. A tanácsos nem sokat tárgyalt: összeszedte az összes bentlőköt fehérenmújét és elküldte a párisi mosóintézetbe. Ott aztán szépen ki-mosták, keményítették és vasalták azokat és pedig össze-sen 327 frt 40 kré. Ezt a számlát természetesen Vogl Samu fizette ki.

Tájékoztató a zombori felső keresk. iskolába való felvételre nézve. A zombori felső keresk. iskolában az előjegyzés, miután egy-egy osztályba csak 40 tanuló vehető fel, mar az iskolai szűnődő folyamán történi; ez alkalommal ízetendő: beiratási díj címén 2 frt, az ifj. könyvtár részére 1 frt és az év végén kiadandó értesítőre 50 kr, összesen 3 frt 50 kr. A rendes felvételt szeptember hó 1., 2. és 3-án, mindenkor d. e. 9—12 óráig végeztük. Tandij a zombori illetőségű tanulóknak nézve 10, a vidékiekre nézve pedig 15 frt. Szegénysorsu, jeles előmenetelt felmutató tanulóknak kivétel nélkül, tandijmentességben részesülnek, sőt tankönyvekkel is ingyen láttnak el. A felső keresk. iskola (keresk. akadémia) három évfolyamból áll; az első évfolyamba (alsó oszt.) oly tanulókat vehetők fel, akik a gymnasium, real, vagy polgári iskola IV. osztályát sikerrel végezték el. A harmadik évfolyam (felső oszt.) tanulója a tanév végén a vallás- és közokt. és a keresk. miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek, amely formális kvalifikáció tekintetében egyenlő a középiskoláival. Minden egyébre, nemkülömben a tanuló elhelyezésére nézve is készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság.

Szerkesztői üzenetek. Semper. Köszönettel vettük, legközelebb közöljük. Mások is szívesen látjuk.

Felolós szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-igényd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

2977. szám 1899.

Gubacseladási hirdetés.

Alulírott erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a bezdáni m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó baracska, béreg-szántovai, kolluthi és bezdán-monostorszeghi kigyósoni erdőkben az apatini erdőgondnoksághoz tartozó erdőkben — az eladott grabováci 400 holdas vágás kivételével — továbbá a doroszlói és palánkai erdőgondnokságokhoz tartozó összes kemény erdőkben található ez évi gubacstermés az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1899. évi augusztus hó 24-én délelőtti 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen felsőbb jóváhagyás fentartása mellett eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírott hivatal és a fentnevezett erdőgondnokságnál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Apatinban, 1899. évi augusztus hó 1-én.

M. kir. erdőhivatal.

EGYÉVES ÖNKÉNTESÉKNEK

egyenruhát teljes felszereléssel, továbbá mindennemű egyen- és polgári ruhát jutányosan készít illetve szállít, valamint javításokat olcsón és pontosan eszközöl

Knipl János,

polgári és egyenruha szabó

2—2 **Zombor, bajai-ut az Árucarnok mellett.**

30246. szám.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

alisp. 1899.

Pályázati hirdetés.

A vezetésemre bizott vármegye almási járásában lemondás következtében megüresült évi 220 frt fizetés, 30 frt lakpénz és 20 frt évi csizmapénz és természetbeni ruházattal (évente 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény, egy teljes kanavász nyári ruha, valamint 3 évente egy báránnyelöltéses mente és 4 évente egy köpeny) javadalmazott járási hivatalos állásra ezenel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanazon törvények 17. §-ának c) pontjában körtöltött követelményeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket **1899. évi augusztus hó 31-éig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1899. évi július hó 26-án.

Karácson Gyula s. k.,

3—1 alispán.

33. szám.

II. 1899.

Kihirdetés.

A bácsi anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Baszler István, ki családi állapotára nézve nőlen és a kinek vallása róm. kath., állása (foglalkozása) ácsiparos segéd, lakóhelye Zsupanje, zsupenjei járás, Szerém megye, születési helye Hódság, ideje 1876. évi augusztus hó 13. napja s a ki Baszler Konrád és néhai Schneider Apollónia fia.

2. Neumajer Anna, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása róm. kath., állása (foglalkozása) háztartásbeli, lakóhelye Bács, születési helye Bács, ideje 1882. évi május hó 29. napja s a ki Neumajer Jakab és Fogl Éva leánya egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi előjárás (illetve anyakönyvvezetője) útján jelentésük be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Bácsban és a „Bácska” című hírlapban.

Kelt Bácsban, 1899. évi július hó 31. napján.

Mirity Sándor,

anyakönyvvezető-helyettes.

1575. szám.

1898.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1898. évi 7818. számú végzése következtében dr. Thurszky Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Pekánovits András zombori lakos javára Kiss Józsefné zombori lakos ellen 400 frt és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 451 frt 10 krra becsült butor, ágynemű, bor, koresmai és konyha berendezésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 1593/2. 1899. sz. végzése folytán 400 frt tőkekevelés, ennek 1899. évi június hó 3. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 38 frt 24 krrban bíróság már megállapított költség erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközésére **1899-ik évi augusztus hó 11-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi július hó 26-án.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

Kernyaja (B. B. megye) nagyközségében lemondás következtében megüresült róm. kath. kántor-tanítói állásra ezennel pályázat hirdetik.

Az állás javadalma:

1. Kernyaja község pénztárból minden negyed közepén egyenlő részletekben 169 frt.

2. Községi ünnepeken szolgáltatandó nagymiséért 7 frt.

3. Ismétlő iskoláért 30 frt.

4. 3 öl kemény tűzifa fejében 45 frt.

5. 3/4 telekföld haszonélvezete adóztatás kötelezettséggel, melynek élvezetében azonban csak 1900. évi január hó 1-én lépnd, vagyis az 1899—1900. termévi földhaszonbérnek háromnegyedét kapandja.

6. Szabad lakás udvar s kerttel, melynek teljes élvezetében 1899. évi szeptember hó 29-én lépnd s melynek területéből zárda vagy új iskola építés esetén 7 méter szélességű területet az egész udvar és kert hosszában köteles a hitközségnek minden kárpótlás nélkül átengedni.

7. Elegendő téli fűtő szalma a házhoz szállítva, mely azonban, ha iskola vagy zárda építetik, 30 frttal meg fog váltatni.

8. Ostyasfűtésért a templompénztárból évenként 10 frt.

9. A kántort illető következőleg megállapított stóladíjak:

a) a házasságoknak a kihirdetésre való beírásáért helybelitől 12 kr, vidékitől 24 kr;

b) temetésekénél: kis halott után stóla 13 kr, a háznál és a temetőben való német énekért, ugynevezett bucsuztatóért 1 frt; nagy halott után stóla 27 kr, a háznál és temetőben való német énekért, bucsuztatóért 2 frt; oly szegényeknél azonban, kiket a község temet, mind a háznál, mind pedig a temetőben ingyen tartozik a kántor egy-egy német éneket énekelni;

c) miséktől: a templomban végzendő énekes miséktől 21 kr; koporsós misétől 32 kr; Mária kápolnában végzendő énekes misétől 92 kr; Szt-Vendel kápolnában tartandó énekes misétől 45 kr; Szt-Rókus kápolnában végzendő énekes misétől 54 kr; koporsós misétől 70 kr; az örökös miséktől az alapítvány tőke kamatjévédelméhez képest a szabályszerű jutalék, körülbelül 68 frt.

A kántor kötelezettségei külön pályázati feltételekben vannak megállapítva, mely feltételek a kernyajai róm. kath. plébániahivatalban megtekinthetők és minden pályázó által kötelezőleg aláírandók.

Pályázhatnak magyar és német tanítói és kántori képesítéssel ellátott egyének, vagy már tényleg működő kántortanítók.

Működési és erkölcsi bizonyítványokkal kellőkép felszerelt kérvények a kernyajai róm. kath. községi képviselőtestület s iskolaszékre címezve **1899. évi augusztus hó 14-éig** nagyságos Mészner István apát, kerületi esperes-plébános urhoz Bezdába küldendők.

Később beérkező pályaművek tekintetbe nem fognak vétetni.

A próba orgonálás és éneklés folyó évi augusztus hó 17-én reggeli 9 órakor fog az itthelyi templomban megtartatni, mely időre a pályázók saját érdekükben megjelenni kötelesek.

A választás a próbaéneklés és orgonálás utáni napokban fog megtartatni, ugy azonban, hogy a megválasztott a megválasztásáról értesítést kellő időben véve, állását 1899. évi szeptember hó 1-én okvetlenül elfogalhabssa.

Kernyaján, 1899. évi augusztus hó 2-án.

Gärtner Mihály, Schauer Ferenc,

községi bíró, iskolaszéki elnök.

Borovánszky Gyula,

községi jegyző.

1621. szám.

1899.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró V. 1593/2. számú végzése következtében dr. Gaál István zombori ügyvéd által képviselt Valent József zombori lakos javára Rosenfeld Sándor zombori lakos ellen 75 frt és járuléka erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 393 frt 10 krra becsült új és ócska ruhaneműek, butornemű, bolti állványok és 1 varrógépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 1637/3. 1899. számú végzése folytán 75 forint tőkekevelés, ennek 1899. évi május hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 14 frt 80 krrban bíróság már megállapított költség erejéig Zomborban alperes üzletében leendő eszközésére **1899. évi augusztus hó 11-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi augusztus hó 2-án.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

6737. szám. kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Karavukova községben ujonnan rendszeresített előleges havi részletekben kifizetendő évi 360 frt javadalmazással összekötött irnoki állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi augusztus hó 10-éig** hivatalomnál nyujtsák be, mert a később érkező pályaműveket figyelembe venni nem fogom.

Kelt Hódsághon, 1899. évi július hó 21-én.

Szemző Károly,

főszolgabíró.

3—3

*	Nemes-militicsi gyógyfürdő.	*
Nemes-militicsi gyógyfürdő.	<p>A község tulajdonát képező fürdő szeptember hó 15-ig a nagyközség rendelkezésére áll.</p> <p>Kitünő gyógyhatású tóviz.</p> <p>Kényelmes fürdőház és gondozott park, vendéglő, olcsó lakások, kellemes nyári üdülőhely.</p> <p>Vasuti állomás. Minden vasár- és ünnepnap Zomborból délután 1 óra 4 perckor különvonat.</p> <p>Hetenként többször zene.</p> <p>Fürdőorvos: Dr. KONRÁD SÁNDOR.</p> <p>Kitünő ételkről és italokról Vranits Mladen béniel gondoskodik.</p> <p>Bővebb felvilágosítással és prospectussal Karagits István fürdő főfelügyelő szolgál. *—7</p>	Nemes-militicsi gyógyfürdő.
*	Nemes-militicsi gyógyfürdő.	*

Mellékjövedelem.

Előkelő, legjobb hírnévnek örvendő, régi biztosító társulat

helyi ügynököket keres

a következő helységekben: Bezdán, Kernyaja, Kolluth, Krusevlya, Nemes-Militics, Apatin, Bresztovac, Doroszló, Monostorszegh és Rác-Militicsen.

Csakis oly egyének, kik némi jártassággal bírnak a biztosítás terén, vagy családi összeköttetéseik révén nagyobb eredményre számíthatnak, felkértem, hogy ajánlataikat „Biztosító” jellege alatt a lap kiadóhivatalába intézzék. 3—2

7983. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába bevezett Káty községében üresedésben levő irnokébesítói állásra pályázatot hirdetek, felhívom az azt elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi augusztus hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 360 frt.

Titel, 1899. július hó 26.

Szemző János,

főszolgabíró.

3—2

6850. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Bács községben lemondás folytán megüresedett, előleges havi részletekben fizetendő évi 375 forint javadalmazással összekötött irnoki állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 15-ig** hivatalomnál nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Hódságh, 1899. évi július 26-án.

Lichfneckert,

szolgabíró.

3—2

Hirdetés.

A monostorszegh-apatini ármentesítő és belvízszabályozó társulat folyó hó 9-én megtartott rendkívüli közgyűlés 2. jkvi/kgy. 1899. számú határozata kapcsán a társulatnál betöltendő titkár-ellenőri és pénztárosi állásokra pályázatot hirdetek. — Az ezen állásokra pályázni óhajtnak a választmányhoz címzett kérvényeiket **1899. évi augusztus hó 15-ig** Zombor, szántai-ut 213. szám alatti társulati igazgatóságához annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Titkár-ellenőr javadalmazása 300 frt, pénztáros évi javadalmazása 400 frt, mely havi utólagos részletekben fizetetik ki.

A titkár-ellenőr 600 frt, a pénztáros pedig 1000 frt óvadékot tartozik letenni.

Megkivántatik, hogy az irodai és pénztári ügykezelésben jártassággal bírnak, mi okmányokkal igazolandó. Kötelességeik az alapszabályok 36. és 37. §-ában előírva, mi a társulat igazgatóságánál betekintethetők.

Ezen állások november hó 1-ével egy évre ideiglenesen töltenek be.

A megválasztandók lakhelye Apatin leend.

Zombor, 1899. július hó 22-én.

Proll Lajos s. k.,

igazgató-mérnök.

3—3